

چھطور دو هوا پیما

خُدا بخوریم

امیرتو اکو

ترجمه: مهرنوش بهبودی

۴۱۱

چند سال پیش، مسافرتی هواپیمای داشتم. (رفت و برگشت آمستردام) که به قیمت دو کراوات «بروک برادرز» و دو پیراهن «بوبورگ»، دو شلوار «آرمانی»، یک کت «توبید»، که از «باند استریت» خریده بودم و یک ژیله «کرینزیا» تمام شد.

توضیح می‌دهم، طبق عرف، در پروازهای بین‌المللی غذا سرو می‌شود. همه، صندلی‌ها و میزهای کوچک و باریک هواپیما را می‌شناستند. همینطور تکان‌های پرواز هواپیمای را. بعلاوه، دستمال سفره‌ها فوق العاده کوچک‌ترند و اگر به گردنه‌مان بیندیم، شکم‌مان بیرون می‌افتد و اگر روی شکم بیندازیم، سینه‌مان بیرون می‌ماند. خوب، در این صورت منطق حکم می‌کند که در هواپیما، غذاهای کم حجمی که لباس را کثیف نکند، سرو شود. البته منظور الزاماً شاسته‌های فشرده نیست، بلکه غذاهای کم حجم، مثل شنیسل یا استیک سرخ شده، پنیر، سیب زمینی و مرغ سوخاری است. در بین غذاهای غیر نظیف می‌توان اسپاگتی با سس گوجه، خورشت، سوفله‌ای که تازه از فر بیرون آمده و یا سوب داغ در لیوانی بی‌دسته را نام برد. اما غذاهایی که عرف است در هواپیما سرو شود، شامل گوشت بسیار برشته در سُشی قهوه‌ای رنگ، سبزیجاتی که در شراب قرمز خوابانده شده، برنج با سس گوجه فرنگی و نخود سبزهای آب‌پز است.

درباره نخود سبزهای همه می‌دانیم نخود سبزهای چیزهایی هستند که به دام

انداختنیشان غیرممکن است. حتی بهترین اشپزها از درست کردن دلمه نخود سبز صرف نظر می‌کنند. اگر بخواهیم آنطور که ادب حکم می‌کند آنها را با چنگال بخوریم، مهارشان صد برابر مشکل می‌شود. نگویید وضع چیزی‌ها بدتر از ماست، به شما قول می‌دهم گرفتن نخود سبز با چوب راحت‌تر از به سیخ کشیدن آن با چنگال است. بی خود هم سعی نکنید به من خرد بگیرید که نباید آنها را به سیخ کشید، بلکه باید جمع‌شان کرد. چون به اعتقاد من چنگال‌ها برای این طراحی شده‌اند تا نخود سبز‌هایی را که ادای جمع کردنیشان را در می‌آورند، به زمین ببریزند.

خوب، باید اضافه کرد نخود سبز‌ها همیشه زمانی سرو می‌شوند که هواییما به منطقه طوفانی می‌رسد. درست وقتی که خلبان پیشنهاد می‌دهد کمرندهای اینمنی را ببندیم. بنابراین طبق محاسبات پیچیده، نخود سبز‌ها فقط یک راه پیش رو دارند: یا توی یقه بیفتند یا ته زیپ شلوار فرود آیند.

قصه‌گوهای باستانی به ما آموخته‌اند برای این که روباه از ته لیوان آب بنوشد، لیوان باید بلند و باریک باشد. در هواییما لیوان‌ها کوتاه و گشاد هستند مثل تشت. بالطبع با پیروی از قوانین فیزیک حتی بدون کمک تلاطم هم هر مایعی از آنها بیرون می‌ریزد. نان‌ها هم هیچ ربطی به «باگت فرانسوی» ندارند. همه می‌دانیم برای خوردن «باگت»

تازه، باید آن را گاز زد و محکم کشید. نان‌هایی که در هواییما سرو می‌شوند از نوعی آرد فشرده درست شده‌اند و تنها کافی است به آنها دست بزنیم تا با انفجارشان به ابری از پودر تبدیل شوند. البته طبق «قانون لاوازیه»، تنها در ظاهر از بین می‌روند. زمانی که به مقصد رسیدیم متوجه می‌شویم آردها به ماتحتuman چسیده و تمام لباسمان را سفید کرده‌اند. و حالا شیرینی‌ها: یا شیرینی خشک هستند که در این صورت سرنوشتی شبیه به سرنوشت نان‌ها دارند، یا شیرینی تر که آن وقت از لا به لای انگشتaman چکه می‌کنند. آن هم زمانی که دستمال سفره کاغذی از سس گوجه اشبع شده و دیگر به درد نمی‌خورد.

البته دستمال‌های معطر را نباید فراموش کرد. اشکال آنها در این است که تشخیص‌شان از بسته‌بندی نمک و فلفل و شکر دشوار است. به همین دلیل وقتی روی سالاد شکر ریختیم، دستمال معطر را توی قهوه‌ای می‌اندازیم که در فنجان داغ و جوش سرو می‌شود. فنجان‌هایی که لب به لب پر هستند تا به راحتی از انگشتانمان که دچار سوختگی درجه دو شده‌اند، در بروند. دست آخر هم قهوه به مجموعه سس‌هایی که دور کمرمان جمع شده می‌پیوندد. در «بیزنس کلاس»، مهماندار در حالی که با صدای بلند معدتر می‌خواهد قهوه را روی شکممان می‌ریزد.

بی‌شک مسئولین تدارکات شرکت‌های هوایی‌ای از بین حرف‌های هتل‌داری انتخاب می‌شوند. آنها بی‌که تخصصشان انتخاب ظرفی است تا به جای ریختن قهوه در فنجان، هشتاد درصد قهوه روی ملحظه بریزد. اما چرا؟ واضح‌ترین دلیل این است که آنها می‌خواهند مسافران احساس تجمل کنند... فکر می‌کنند افکار مسافرها پُر است از تصاویر هالیوودی. تصاویری که در آنها «نرون» برای رفع تشنگی طوری از جامه‌ای بزرگ می‌نوشد که ریش و چانه‌اش خیس می‌شود یا تصاویری که در آنها اربابان فنودال در حالی که ران حیوانی را به نیش می‌کشند و سس و خون آن روی دانتل پیراهنشان می‌چکد، معشوقه خود را می‌بوسد.

اگر اینطور نیست پس چرا در «فرست کلاس» که فضای بیشتر است، غذاهای فشرده مانند خاویار روسی روی نان تست نرم و کره خورده، ماهی آزاد و دم خرچنگ در روغن و آبلیمو سرو می‌شود؟ آیا به خاطر آن که در فیلم‌های «ویسکونتی» اشرف زاده‌های نازی تنها با به دهان گذاشتن یک جه انجور، فریاد می‌زنند: «تیر بارانش کنید!» شاید!!!!